

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо врахування отриманої безоплатної та безповоротної допомоги підприємствами комунальної та енергетичної інфраструктури при обрахуванні і сплаті податку на прибуток підприємств» (реєстр. № 8291 від 19.12.2022), поданий народними депутатами України Красовим О. І. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Метою проекту Закону є стимулювання відновлення та ремонт енергетичної та комунальної інфраструктури України, пошкодженої у зв'язку з російською військовою агресією проти України.

З цією метою законопроектом, що розглядається, запропоновано підрозділ 4 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – Кодекс) доповнити новим пунктом та встановити, що тимчасово, протягом періоду воєнного стану в Україні, а також протягом шести місяців з моменту його припинення або скасування, підприємства, що мають відповідні ліцензії та здійснюють на їх підставі господарську діяльність із виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, транспортування, розподілу природного газу, централізованого теплопостачання – виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, водопостачання та водовідведення і є платниками податку на прибуток підприємств відповідно до розділу III Кодексу, *зменшують фінансовий результат до оподаткування на суму, на яку збільшився їх фінансовий результат до оподаткування, згідно з правилами бухгалтерського обліку внаслідок отримання ними безоплатної та безповоротної допомоги у формі товарів (обладнання) від іноземних держав чи міжнародних організацій (донорів), благодійних організацій, Товариства Червоного Хреста України, внесених до Реєстру неприбуткових установ та організацій, для відновлення та ремонту інфраструктури таких підприємств.*

Перелік відповідних товарів (обладнання) із зазначенням відповідних кодів УКТ ЗЕД затверджується Кабінетом Міністрів України.

У разі порушення вимог щодо цільового використання такої допомоги відповідний платник податку має збільшити податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, на суму податку на прибуток, що мала бути сплачена в результаті отримання відповідних товарів (обладнання), а також сплатити передбачені Кодексом штрафні санкції.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта вплине на показники бюджету.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000099F72E005FA89900](#)

Підписувач [Воробей Світлана Іванівна](#)

Дійсний з [24.09.2021 14:48:32](#) по [24.09.2023 14:48:32](#)

Міністерство фінансів України

11210-03-3/1522 від 17.01.2023

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісну оцінку впливу на дохідну частину бюджету здійснити неможливо у зв'язку із відсутністю даних для обрахунку, а саме: обсягу безоплатної та безповоротної допомоги у формі товарів (обладнання), яку буде отримано платниками податку на прибуток.

Водночас до пояснювальної записки до законопроекту не надано обґрунтованих фінансово-економічних розрахунків та пропозицій щодо оцінки впливу на показники бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Пропозиції відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Суб'єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки), всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Відповідно до підпункту 134.1.1 пункту 134.1 статті 134 Кодексу об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств є, зокрема, прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які визначені відповідними положеннями Кодексу.

Різниць для коригування фінансового результату до оподаткування при здійсненні операцій з отримання платником податку на прибуток безоплатної та безповоротної допомоги у вигляді товарів (обладнання) Кодексом не передбачено.

Проте відповідно до пункту 21 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290, визначено, що дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню. Якщо безоплатно отриманий актив забезпечує надходження економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то доходи визнаються на систематичній основі (наприклад, у сумі нарахованої амортизації) протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Згідно з Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і

організацій, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291, на субрахунку 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» узагальнюється інформація про доходи від безоплатно одержаних необоротних активів, фінансових інвестицій та цільового фінансування капітальних інвестицій. *Дохід від цільового фінансування капітальних інвестицій та безоплатно одержаних необоротних активів, що підлягають амортизації, визначається у сумі, пропорційній сумі амортизації відповідних активів, одночасно з її нарахуванням.*

Тож запропоноване законопроектом зменшення фінансового результату до оподаткування на суму, на яку збільшуватиметься фінансовий результат до оподаткування згідно з правилами бухгалтерського обліку внаслідок отримання платниками податку на прибуток підприємств безоплатної та безповоротної допомоги у формі товарів (обладнання), призведе до порушення встановленого правилами бухгалтерського обліку збалансованого (нейтрального) відображення таких господарських операцій при визначенні фінансового результату до оподаткування та, як наслідок, до необґрунтованих втрат бюджету з податку на прибуток підприємств.

Крім того, законопроект має технічні та логічні неузгодженості. Так, законопроектом передбачено вимогу до платника податку щодо збільшення податкового зобов'язання на суму податку на прибуток у разі порушення вимог цільового використання отриманої допомоги, проте не визначено конкретних напрямів цільового використання таких основних засобів.

Разом з тим потребує з'ясування щодо суті проведення господарських операцій, а саме: *конкретизації предмета (товарів, обладнання) таких операцій, обґрунтування щодо застосування одночасно у різних галузях, а саме: у виробництві, передачі, розподілі електричної енергії, транспортуванні, розподілі природного газу, централізованому тепlopостачанні – виробництві, транспортуванні та постачанні теплової енергії, водопостачанні та водовідведенні.*

Ураховуючи зазначене, проект Закону України «Про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо врахування отриманої безоплатної та безповоротної допомоги підприємствами комунальної та енергетичної інфраструктури при обрахуванні і сплаті податку на прибуток підприємств» (реєстр. № 8291 від 19.12.2022) не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Світлана ВОРОБЕЙ